

Caracterizarea personajului Popa Tanda din nuvela cu același nume

Slavici este primul dintre scriitorii nostri care urmareste conditia si problema intelectului rural in nuvelele sale. Nuvela "Popa Tanda" este construita pe ideea "omul sfinteste locul".

Parintele Trandafir este personajul principal al nuvelei fiind prezent in toate momentele actiunii si infatisat in evolutia sa. El este unul dintre cei doi copii ai dascalului Pintilie, devine preot, isi intemeiaza o familie si isi profeseaza meseria aproape doi ani in Butucani, satul natal. In urma unor dispute cu enoriasii, este mutat la Saraceni, un sat sarac, cu oameni lenesi.

Apeland la caracterizare directa, inca din expozitiune, naratorul evidentiaza unele calitati ale personajului. El este "un om bun" ;a invatat multa carte si chiar mai "frumos decat chiar raposatul tatal sau...". Vorbeste, cumpatat drept, este harnic. Aceste calitati: bunatatea, inteligenta, darul de a canta, vorba inteleapta si cumpatata, harnicia sunt puse in antiteza cu defectele, prezentate, de asemenea, direct. Nu-i placea sa mearga la oaspeti si pomeni, era si "cam aspru la judecata, prea de-a dreptul, prea verde-n fati". Era deci prea aspru in relatiile cu oamenii.

Insusirile si defectele sunt infatisate in continuare in mod indirect, prin faptele, prin atitudinea acestuia, prin felul de a vorbi. Ajuns preot in Saraceni analizeaza cu luciditate situatia si isi da seama ca trebuie "sa faca din poporanii sai oameni harnici" altfel "ei vor ramane saraci si eu flamand".

Cu energie si tenacitate incepe actiunea prin predici care-i impresioneaza pe ascultatori, dar nu au consecinte practice. Cu darzenie apeleaza la sfat, merge la oameni acasa: "nu veniti voi la mine, ma duc eu la voi". Neobtinand nici astfel rezultate, parintele Trandafir apeleaza la batjocura.

Este neiertator, aspru cu cei lenesi, ii ironizeaza dar tot nu obtine rezultate. Ocară se dovedeste la fel ineficienta, avand efect invers "incepura si ei sa ocarasca pe popa".

Momentul cand enoriasii nu-l mai vor preot ii zdruncina credinta in posibilitatea schimbarii lor, apoi isi da seama ca singura modalitate este exemplul personal. De aceea cu aceeasi energie, vointa si tenacitate repara casa, isi imprejmuiește curtea, isi cultiva pamantul, ceea ce ii uimeste pe sateni care cred ca este ceva necurat: "Popa e omul dracului".

Prin exemplul personal,preotul isi atinge scopul si satenii isi dau seama ca este "omul lui Dumnezeu", Ceea ce dovedeste schimbarea atitudinii lor fata de munca. Imaginea din final a satului este cu totul alta decat cea de la inceput.

Daca atitudinea satenilor este oscilanta si evolueaza de la toleranta, la ostilitate si pana la admiratie, naratorul isi exprima admiratia fata de personaj: "Tot om bun ramane parintele Trandafir".

Cumpatat, stapan pe sine, cu unele momente de indoiala, preotul Trandafir ajunge in final sa se bucure de fericirea caminului si de respectul satenilor.

Insusirile personajului sunt prezentate direct de catre narator prin descriere in care se remarca enumeratiile si inversiunile: "harnic si grijitor este parintele" ,"a ramas precum a fost: vesel si harnic". Tot direct il caracterizeaza si saraceniile.

Alte insusiri sunt evidentiata indirect prin fapte, comportament, felul de a vorbi. Alteori, relatia cu satenii sau cu alte personaje evidentiaza trasaturi caracteristice.

Monologul interior devine mijloc de caracterizare, dezvaluind gandurile si framantarile personajului care traieste un conflict interior, determinat de dorinta de a-i schimba pe oamenii din Saraceni.

Parintele Trandafir este un model spiritual al satului romanesc ,un model uman de chibzuinta si intelepciune care-si capata fericirea prin iubirea de oameni.